

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javni rabi slovenščine
(ZJRS-B)**

Razlogi za sprejem predloga zakona in poglavitne rešitve:

Zakon o javni rabi slovenščine (ZJRS) je bil sprejet leta 2004 in dopolnjen z manjšimi popravki leta 2010. Od zadnje spremembe zakona je tako minilo že precej let, medtem pa se je zelo spremenila družbena stvarnost, predvsem na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ki močno vplivajo tudi na rabo slovenskega jezika.

Zakonodajalec pred skoraj dvajsetimi leti ni mogel predvideti tehnologij in storitev, ki so danes ključne za dostop do storitev informacijske družbe, do kulturnih in medijskih vsebin ter do večine drugih informacij, ki jih uporabniki zbirajo, ustvarjajo in širijo prek digitalnih platform. Prav tako še niso bile razširjene pretočne storitve na zahtevo, ki jih globalni ponudniki tržijo po celotni Evropski uniji, a večinoma niso na voljo v slovenskem jeziku.

Omenjene tehnologije so zato med uporabniki in strokovno javnostjo v zadnjih letih odprle več vprašanj, ali sedanji Zakon o javni rabi slovenščine sploh še zagotavlja ustrezno zaščito slovenskega jezika tudi v digitalnem okolju, saj to področje v praksi ni urejeno.

Nekatere video storitve na zahtevo, med katerimi sta najbolj znana Netflix in Disney+, sta sicer na voljo tudi slovenskim uporabnikom, a ne ponujata izbire slovenskega jezika, kar na drugi strani že dolgo omogočajo nekateri drugi tuji ponudniki podobnih vsebin (HBO). Računalniški operacijski sistem Windows je bil poslovenjen že pred skoraj tridesetimi leti, podjetje Apple pa kljub vse večjemu številu uporabnikov zlasti med pametnimi mobilniki iPhone ne omogoča izbire slovenskega jezika. Podobno je med proizvajalci osebnih avtomobilov in drugih naprav, namenjenih široki potrošnji (bela tehnika, televizorji ...), saj je bila izbira ali neizbira slovenskega jezika v uporabniških vmesnikih doslej odvisna izključno od njihove poslovne odločitve.

Še dodatno zadrego je prinesla konvergenca, združevanje nekoč ločenih vsebin in storitev na eni elektronski komunikacijski napravi (osebni računalnik, pametni mobilnik ...), ki je zbrisala tudi nekoč jasno razmejitev med javno in zasebno rabo jezika. Zato že dalj časa prihaja do težav pri interpretaciji nekaterih členov ZJRS, zlasti 14. in 20. člena, posledično pa tudi do neusklajenih mnenj in odzivov ter (ne)ukrepanja organov, ki so pristojni za izvajanje ZJRS.

Na pobudo Ministrstva za kulturo je bila lani ustanovljena Medresorska delovna skupina za pripravo novele Zakona o javni rabi slovenščine (28. 9. 2022 in razširjena 23. 11. 2022), v kateri so poleg predstavnikov Ministrstva za kulturo (Kabineta ministrice, Direktorata za medije in Službe za slovenski jezik) še predstavniki Inšpektorata za kulturo in medije, Tržnega inšpektorata, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter Ministrstva za digitalno preobrazbo. Delovna skupina je iz izkušenj z uporabniki in na podlagi ugotovitev ob izvajanju inšpekcijskega nadzora ugotovila, da so ponekod v besedilu zakona potrebne bolj natančne in jasne opredelitve. Ni namreč enotne razlage, kaj danes obsega pojem javna raba jezika in kateri členi se nanašajo na govorne vmesnike, operacijske sisteme in druge oblike novih pojavnosti in vsebin v družbi in na trgu ter rabo slovenščine v zvezi z njimi. Prav tako tudi ni jasna pristojnost inšpektoratov za nadzor nad določbami posameznih členov.

Vse to so razlogi za prenovu ZJRS, pri čemer je osnovno vodilo zaščita slovenščine ter uporabnikom slovenščine omogočiti tudi dostop do sodobne informacijske družbe.

Poglavitne rešitve v predlogu zakona obsegajo definicijo javne rabe slovenščine, dopolnitev ZJRS z določbami (členi), ki pokrivajo nove vsebine v družbi in na trgu na jezikovnem področju (in so usklajene z uredbami in direktivami EU) ter jasno določeno pristojnost za nadzor nad določbami posameznih členov.

S tem bo ZJRS sledil sodobnemu času in bo z nedvoumnimi določbami podlaga za pojasnila, opozorila in tudi za ukrepanje pristojnih inšpekcijskih organov ob kršitvah predpisane javne rabe slovenščine.

Besedilo členov:

1. člen

V Zakonu o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04 in 8/10) se v 1. členu v prvem odstavku beseda »poteka« nadomesti z besedo »potekata«.

2. člen

V 2. členu se za prvim odstavkom dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Javna raba slovenščine obsega vsako pisno, govorno ali drugače vidno, slušno ali na otip zaznavno rabo slovenščine na katerem koli nosilcu, fizičnem ali digitalnem, ki ni namenjena izključno zasebni rabi.

(3) Javna raba slovenščine obsega tudi rabo slovenščine v elektronskih komunikacijskih in digitalnih odjemalnih napravah, s katerimi uporabniki dostopajo do storitev informacijske družbe.«.

Dosedanji drugi do četrti odstavek postanejo četrti do šesti odstavek.

3. člen

V 3. členu se za besedilom »Na območjih občin« vstavi vejica, besedilo »v katerih živita« se nadomesti z besedilom »na katerih živi«, za besedilom »kot ta zakon ureja javno rabo slovenščine« pa vstavi vejica.

4. člen

V 4. členu se na koncu besedila pika nadomesti z vejico in doda besedilo »tudi v digitalnem okolju.«.

5. člen

V 6. členu se v drugem odstavku za besedo »ki ureja zunanje zadeve« vstavi vejica.

6. člen

V 7. členu se v prvem odstavku besedilo »s spričevalom« nadomesti z besedilom »z dokazilom«, beseda »izobraževalne« pa črta.

7. člen

11. člen se spremeni tako, da se glasi:

»11. člen
(slovenščina na spletu)

(1) Ponudniki storitev informacijske družbe in posredniških spletnih storitev, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, svoje vsebine in storitve ponujajo uporabnikom na območju Republike Slovenije v slovenščini.

(2) Omejitev iz prejšnjega odstavka ne velja, če ponudnik izkaže, da je v preteklem koledarskem letu več kot 90 odstotkov svojih prihodkov ustvaril na tujih trgih, ali če izkaže, da ima spletna stran ali aplikacija, prek katere se ponuja storitev, več kot 90-odstotni delež obiskovalcev iz tujih držav.

(3) Republika Slovenija spodbuja ponudnike posredniških spletnih storitev, ki imajo sedež v tujini in svoje storitve ponujajo uporabnikom v Republiki Sloveniji, k ponujanju in uporabi storitev ter h komunikaciji z uporabniki in uradnimi organi Republike Slovenije v slovenščini.

(4) Upravitelji koncesijskih omrežij in omrežij, subvencioniranih iz javnih sredstev, svojim slovenskim uporabnikom ne smejo dopuščati predstavljanja in oglaševanja na spletnih straneh samo v tujih jezikih.

(5) Storitve informacijske družbe pomeni storitev, kot je opredeljena v členu 1(1), točka (b), Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe.

(6) Posredniška spletna storitev ima pomen, kot je določen v členu 3, točka (g), alineja (iii), in točka (i) Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah).«.

8. člen

Za 11. členom se vstavi nov 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen
(digitalizacija slovenščine)

(1) Republika Slovenija spodbuja digitalizacijo slovenščine z razvojem in uporabo digitalnih jezikovnih virov in tehnologij ter digitalnih tehnoloških sredstev za premagovanje jezikovnih ovir in zagotavljanje javne rabe slovenščine.

(2) Zagotavljanje in spodbujanje javne rabe slovenščine v digitalnem okolju in na spletu vključujeta prednostni razvoj, vzdrževanje in nadgradnjo jezikovnih tehnologij in jezikovnih virov.

(3) Digitalni jezikovni viri in tehnologije, katerih razvoj se financira z javnimi sredstvi najmanj v višini 50 odstotkov, so odprto dostopni za nadaljnji razvoj in uporabo.«.

9. člen

V 13. členu se v prvem odstavku za besedilom »ki je poleg rednega izobraževanja namenjen tudi za jezikovno izpopolnjevanje mladine in odraslih državljanov« vstavi vejica.

V drugem odstavku se za besedilom »živečimi zunaj meja Republike Slovenije« vstavi vejica.

10. člen

V 14. členu se v prvem odstavku za besedilom »ki opravljajo registrirano dejavnost« vstavi vejica.

11. člen

Za 15. členom se vstavi nov 15.a člen, ki se glasi:

»15.a člen
(operacijski sistemi in uporabniški vmesniki)

(1) Operacijski sistemi in grafični ter govorni uporabniški vmesniki v elektronskih napravah, ki so v prodaji na območju Republike Slovenije ali se ponujajo potrošnikom na območju Republike Slovenije, morajo imeti omogočeno izbiro slovenščine in uporabo slovenskega črkopisa, in sicer na način, da je funkcionalnost naprave enakovredna funkcionalnosti naprave v drugih jezikih, katerih izbiro naprava omogoča.

(2) Omejitev iz prejšnjega odstavka ne velja, če ponudnik ali prodajalec elektronske naprave izkaže, da elektronska naprava ni namenjena dostopu do storitev informacijske družbe ali da elektronska naprava ni narejena za množični trg ali namenjena za splošno rabo, ali če ponudnik ali prodajalec elektronske naprave izkaže, da ima manj kot 10-odstotni tržni delež na slovenskem trgu.«.

12. člen

V 18. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Za običajno rabo besednih zvez, razumljivih večini potrošnikov, šteje zlasti nabor slovnično in pravopisno pravilnih besed in besednih zvez, katerih uveljavljenost in reprezentativnost se izkazuje v referenčnih korpusih standardne slovenščine oziroma slovarjih za knjižnostandardno in narečno slovenščino.«.

13. člen

V 20. členu se v prvem odstavku za besedo »informacije« vstavi vejica in doda besedilo »zgodovinske obvestilne table«, za besedo »pa« pa doda beseda »vzporedno«.

Drugi odstavek se črta.

14. člen

V 23. členu se v drugem odstavku beseda »mora« nadomesti z besedo »morata«.

V tretjem odstavku se beseda »kjer« nadomesti z besedilom »na katerih«.

15. člen

V 24. členu se v prvem odstavku beseda »je« nadomesti z besedo »so«.

16. člen

V 26. členu se v prvem odstavku beseda »kjer« nadomesti z besedilom »na katerih«.

17. člen

V 29. členu se v 1. točki za besedilom »prvega odstavka 14. člena (če stranka ni potrošnik)« vstavi besedilo »15.a člena,«.

V 5. točki se besedilo »Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano« nadomesti z besedilom »Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo«.

18. člen

V 31. členu se v prvem odstavku besedilo »lahko z odredbo« črta.

Za prvim odstavkom se vstavi nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če pristojna inšpekcija ugotovi, da elektronske naprave ne ustrezajo zahtevam iz 15.a člena tega zakona, ustavi distribucijo in prodajo teh elektronskih naprav, dokler distributer ali prodajalec ne zagotovi njihove skladnosti s 15.a členom tega zakona.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se za besedilom »ki opravlja registrirano dejavnost« vstavi vejica.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:
»(4) Pritožba zoper odločitev pristojne inšpekcije iz tega člena ne zadrži njene izvršitve.«.

19. člen

32. člen se spremeni tako, da se glasi:

»32. člen
(globe)

(1) Z globo od 3.000 do 40.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. kot ponudnik storitev informacijske družbe ali posredniških spletnih storitev, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, svojih vsebin ali storitev ne ponuja uporabnikom na območju Republike Slovenije v slovenščini (prvi odstavek 11. člena);
2. kot upravitelj koncesijskega omrežja ali omrežja, subvencioniranega iz javnih sredstev, slovenskim uporabnikom dopušča predstavljanje ali oglaševanje na spletnih straneh samo v tujih jezikih (četrti odstavek 11. člena);
3. s strankami na območju Republike Slovenije ne posluje v slovenščini (prvi odstavek 14. člena);
4. kot zasebni delodajalec ali delodajalka ravna v nasprotju z drugim odstavkom 14. člena;
5. kot distributer ali prodajalec v operacijskem sistemu ali grafičnem ali govornem uporabniškem vmesniku v elektronskih napravah, ki so v prodaji na območju Republike Slovenije ali se ponujajo potrošnikom na območju Republike Slovenije, ne omogoči izbire slovenščine oziroma uporabe slovenskega črkopisa na način, da je funkcionalnost naprave enakovredna funkcionalnosti naprave v drugih jezikih, katerih izbiro naprava omogoča (prvi odstavek 15.a člena);
6. pri notranjem poslovanju ne zagotavlja predpisane rabe slovenščine v skladu s 16. členom;
7. prevoda firme oziroma imena v tuji jezik ne uporablja na območju Republike Slovenije skupaj s firmo oziroma imenom v slovenščini ali če je prevod pri tem zapisu grafično bolj poudarjen kot firma ali ime v slovenščini (drugi odstavek 17. člena);
8. svoj obrat, prodajalno, gostinski in drug lokal ali drug poslovni prostor poimenuje v nasprotju z 18. členom;
9. pri javnih opozorilnih napisih, pisnih ali govornih navodilih, informacijah ali razglasih v Republiki Sloveniji ne zagotavlja predpisane rabe slovenščine v skladu s prvim odstavkom 20. člena;
10. bančnih avtomatov, igralnih avtomatov, parkirnih ur ali drugih naprav, ki so namenjene javni uporabi in oddajajo sporočila v digitalni tehniki, ne programira tako, da po vsakokratni izbiri in uporabi tujega jezika samodejno vračajo na prvo mesto slovenščino (tretji odstavek 20. člena);
11. novinarska konferenca v Republiki Sloveniji ali pisna izjava, naslovljena na medije ali drugo javnost v Republiki Sloveniji, ni v slovenščini (21. člen);
12. jezik v mediju, registriranem v Republiki Sloveniji, ni slovenski (prvi odstavek 22. člena);
13. tujejezični radijski ali televizijski program ali njegov del, ki ga prevzema izdajatelj, ustanovljen oziroma registriran v Republiki Sloveniji, ni preveden v slovenščino (drugi odstavek 22. člena);
14. so v mediju, ki izhaja v slovenščini, objavljena sporočila v tujem jeziku izrazno bolj poudarjena kot sporočila v slovenščini (tretji odstavek 22. člena);
15. pri javnem oglaševanju izdelkov ali storitev, predstavitvi dejavnosti ali drugih oblikah obveščanja javnosti ne zagotavlja predpisane rabe slovenščine v skladu s prvim odstavkom 23. člena;
16. spletno predstavljanje ali oglaševanje ni v slovenščini (drugi odstavek 23. člena);
17. v novinarskih, oglaševalskih ali poslovnih besedilih, ki omenjajo kraje in druge zemljepisne danosti z območij sosednjih držav, na katerih avtohtono prebiva slovenska narodna manjšina, ne zagotavlja slovenske ali dvojezične rabe krajevnih in drugih zemljepisnih lastnih imen (tretji odstavek 23. člena);
18. poimenuje, napoveduje ali predstavlja kulturno, strokovno, izobraževalno, gospodarsko, športno, zabavno ali drugo javno prireditev ali posamezen del njenega sporeda v nasprotju s prvim odstavkom 24. člena;
19. predvaja tuje filme oziroma tujejezične igrane ali risane filme, namenjene predšolskim otrokom, v nasprotju z drugim odstavkom 24. člena;
20. izvaja gledališko predstavo v nasprotju s tretjim odstavkom 24. člena;

21. na mednarodni javni prireditvi na območju Republike, ki se financira z javnimi sredstvi Slovenije, ne zagotovi rabe slovenščine v skladu s prvim odstavkom 25. člena;
22. zbornik mednarodnega strokovnega posvetovanja ali druga javna prireditve iz prvega odstavka 25. člena nima v slovenščini naslova, uvodne besede ali povzetkov tujejezičnih prispevkov v slovenščini (drugi odstavek 25. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 250 do 2.500 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 100 do 1.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.«.

20. člen

Za 32. členom se vstavi nov 32.a člen, ki se glasi:

»32.a člen
(globo v hitrem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globo tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

21. člen

15.a člen se začne uporabljati v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

22. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev členov:

K 1. členu:

Sprememba se nanaša zgolj na jezikovni popravek, pri čemer vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 2. členu:

Dodaja se nova definicija pojma javne rabe slovenščine. Ta obsega vsako pisno, govorno ali drugače vidno, slušno ali na otip zaznavno rabo slovenščine na katerem koli nosilcu, fizičnem ali digitalnem, ki ni namenjena izključno zasebni rabi. Javna raba slovenščine obsega tudi rabo slovenščine v elektronskih komunikacijskih in digitalnih odjemalnih napravah, s katerimi uporabniki dostopajo do storitev informacijske družbe. S tem se odpravlja glavna pomanjkljivost obstoječe ureditve, ki je pri izvrševanju posameznih določb (npr. pri obstoječi obveznosti iz drugega odstavka 20. člena, po kateri mora biti v elektronskih komunikacijskih napravah, npr. v avtomobilih ali telefonih, omogočena izbira slovenščine) v nasprotju z resničnim namenom zakona dopuščala razlago, da se te določbe uporabljajo le, če gre za javno rabo. Z jasno opredelitvijo javne rabe slovenščine in njeno razmejitvijo od zasebne rabe se bodo zagotovili popolna jasnost in določnost zakonskih obveznosti in omejitev ter izvajanje zakona v skladu z njegovim resničnim namenom.

K 3. členu:

Spremembe in dopolnitve se nanašajo zgolj na jezikovne popravke, pri čemer vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 4. členu:

Pri sestavinah jezikovne politike oziroma njeni skrbi za razvoj in kulturo jezika posebej oziroma dodatno poudarjamo tudi njeno prisotnost v digitalnem okolju. Digitalne tehnologije imajo vedno večjo vlogo v življenju vsakega posameznika oziroma v današnji družbi na splošno, pri čemer pa se tuje digitalne spletne platforme in proizvajalci elektronskih naprav zaradi dodatnih stroškov praviloma izogibajo prilaganju majhnim jezikovnim skupinam, kamor sodi tudi slovenščina. Problematika uporabe oziroma zaščite slovenščine na spletu in pri uporabi digitalnih naprav in storitev mora zato postati relevanten del dejavne jezikovne politike, za izvajanje katere je odgovorna Republika Slovenija.

K 5. členu:

Sprememba se nanaša zgolj na jezikovni popravek, pri čemer vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 6. členu:

Spremembe so zgolj redakcijske, in sicer se določijo nekateri ustrežnejši izrazi, vsebina in pomen člena pa ostajata nespremenjena.

K 7. členu:

V spremenjenem 11. členu se ohranja obstoječa omejitev, po kateri upravitelji koncesijskih omrežij in omrežij, subvencioniranih iz javnih sredstev, svojim slovenskim uporabnikom ne smejo dopuščati predstavljanja in oglaševanja na spletnih straneh samo v tujih jezikih. Dodana pa so nova pravila glede uporabe slovenščine pri ponujanju vsebin in storitev uporabnikom na območju Republike Slovenije s strani ponudnikov storitev informacijske družbe in posredniških spletnih storitev.

V okviru pogajanj na Svetu EU o Aktu o digitalnih storitvah, ki ureja digitalne posredniške platforme, je bil pomemben element tudi vloga nacionalnih jezikov držav članic EU. Predvsem manjše države so izpostavljale pomen ureditve ponujanja posredniških spletnih storitev v nacionalnih jezikih. Kljub načelni nenaklonjenosti Evropske komisije poseganju v prosto gospodarsko pobudo so te dosegle, da končni kompromis navaja, da se pri določanju jezikov komunikacije ponudnike posredniških storitev spodbuja, da naj zagotovijo, da izbrani jeziki sami po sebi ne bodo predstavljali ovire za komunikacijo. Glede jezika komunikacije je omogočena možnost sklenitve ločenega dogovora med državami članicami EU in platformami, hkrati se spodbuja uporabo tehnoloških sredstev ali notranjih in zunanjih človeških virov za premostitev jezikovnih ovir. Zelo velike spletne platforme in spletni iskalniki, ki imajo v EU več kot 45 milijonov uporabnikov na mesec, morajo pogoje poslovanja objaviti v uradnih jezikih vseh držav članic EU, v katerih ponujajo svoje storitve. Iz navedenega izhaja, da se lahko v skladu z Aktom o digitalnih storitvah v nacionalno zakonodajo vključijo zaveze o uveljavljanju slovenščine kot jezika ponujanja in uporabe storitev ter komunikacije med slovenskimi uporabniki in uradnimi organi s posredniškimi

platformami. Vendar to ne more biti neposredna obveznost posredniških platform, ampak zgolj usmeritev, ki pa je lahko opredmetena s sklenitvijo ločenih dogovorov s temi platformami.

V skladu z navedenimi izhodišči je v spremenjenem 11. členu določena nova obveznost, po kateri morajo ponudniki storitev informacijske družbe in posredniških spletnih storitev, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, svoje vsebine in storitve ponujati uporabnikom na območju Republike Slovenije v slovenščini. Pri tem sta določeni tudi jasni definiciji pojmov storitve informacijske družbe in posredniške spletne storitve, ki sta v celoti usklajeni s predpisi Evropske unije. Obveznost ponujanja vsebin in storitev pa ne velja, če ponudnik izkaže, da je v preteklem koledarskem letu več kot 90 odstotkov svojih prihodkov ustvaril na tujih trgih, ali če izkaže, da ima spletna stran ali aplikacija, prek katere se ponuja storitev, več kot 90-odstotni delež obiskovalcev iz tujih držav. S tem je zagotovljena sorazmernost omejevalnega ukrepa, in sicer da se v skladu z namenom ureditve ne posega v primere, ki niso relevantni za uporabnike na območju Republike Slovenije. Zaveza, po kateri Republika Slovenija spodbuja ponudnike posredniških spletnih storitev, ki imajo sedež v tujini in svoje storitve ponujajo uporabnikom v Republiki Sloveniji, k ponujanju in uporabi storitev ter h komunikaciji z uporabniki in uradnimi organi Republike Slovenije v slovenščini, pa je zapisana kot usmeritev oziroma programsko določilo, ki pa jo je v okviru implementacije Akta o digitalnih storitvah v nacionalno zakonodajo možno nadgraditi s konkretnjšimi določili o možnosti sklepanja ločenih dogovorov s posredniškimi platformami sporazumi o ponujanju storitev v slovenskem jeziku.

K 8. členu:

V strategiji Digitalna Slovenija 2030, ki jo je vlada sprejela 23. 3. 2023, je zapisano, da sta zagotovitev in obstoj slovenskih kulturnih značilnosti in identitete zaradi prevlade angleškega jezika na internetu poseben izziv. Za manjše jezikovne skupine je ekonomika stroškov razvoja in ponujanja e-vsebin in e-storitev za spletne platforme precej slabša kot za govorna okolja s številnim govornim telesom, zaradi česar so manjše jezikovne skupine, kot je slovenska, v podrejenem položaju. Ker so digitalne vsebine in storitve v slovenskem jeziku v digitalni družbi ključen element formalnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja, razvoja kreativnih vsebin ter promocije kulturne dediščine in države ter nenazadnje vsakodnevne uporabe spletnih digitalnih vsebin in storitev s strani državljanov, se s tem ne smemo sprijazniti. Izkoristiti moramo možnosti, ki jih za spodbujanje uporabe slovenskega jezika na spletu in v digitalnih tehničnih proizvodih dovoljuje zakonodaja EU, in nacionalno zakonodajo ustrezno prilagoditi novi digitalni stvarnosti. Digitalizacija slovenščine je nujna za uveljavitev slovenščine v digitalnem okolju in na spletu, zato je treba okrepiti sistematično spodbujanje razvoja digitalnih jezikovnih tehnologij in virov ter uporabe strojnega prevajanja. Vzpostaviti je treba distribucijsko infrastrukturo za odprto dostopne jezikovne vire in tehnologije, ki so bili financirani z javnimi sredstvi.

Novi 11.a člen (digitalizacija slovenščine) sledi ciljem iz navedene strategije in tako določa zavezo, po kateri mora Republika Slovenija spodbujati digitalizacijo slovenščine z razvojem in uporabo digitalnih jezikovnih virov in tehnologij ter digitalnih tehnoloških sredstev za premagovanje jezikovnih ovir in zagotavljanje javne rabe slovenščine, pri čemer zagotavljanje in spodbujanje javne rabe slovenščine v digitalnem okolju in na spletu vključujeta prednostni razvoj, vzdrževanje in nadgradnjo jezikovnih tehnologij in jezikovnih virov. Digitalni jezikovni viri in tehnologije, katerih razvoj se financira z javnimi sredstvi najmanj v višini 50 odstotkov, pa morajo biti odprto dostopni za nadaljnji razvoj in uporabo.

K 9. členu:

Spremembi se nanašata zgolj na jezikovna popravka, pri čemer pa vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 10. členu:

Sprememba se nanaša zgolj na jezikovni popravek, pri čemer pa vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 11. členu:

Z vse večjo vlogo digitalnega okolja in digitalnih tehnologij v življenju vsakega posameznika in celotne družbe je vse bolj izpostavljen problem uporabe slovenščine tudi v digitalnih oziroma elektronskih napravah. Pri tem se tuji proizvajalci elektronskih naprav zaradi nastalih dodatnih stroškov praviloma izogibajo prilagajanju manjšim jezikovnim skupinam, med katere sodi tudi slovenščina, zato so jih slovenski uporabniki primorani uporabljati v tujem jeziku. To ima negativne posledice za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete, poleg tega pa gre pri tem tudi za pomembno vprašanje varovanja potrošnikov, saj lahko elektronske naprave postanejo nevarne za uporabo (npr. avtomobili), če navodila in opozorila v tujem jeziku niso razumljiva uporabnikom v Republiki Sloveniji.

Zakon tako določa, da morajo imeti operacijski sistemi in grafični ter govorni uporabniški vmesniki v elektronskih napravah, ki so v prodaji na območju Republike Slovenije ali se ponujajo potrošnikom na območju Republike Slovenije, omogočeno izbiro slovenščine in uporabo slovenskega črkopisa, in sicer na način, da je funkcionalnost naprave enakovredna funkcionalnosti naprave v drugih jezikih, katerih izbiro naprava omogoča.

Navedena obveznost predstavlja poseg v svobodno gospodarsko pobudo, vendar je ta poseg upravičen z javnim interesom varne in učinkovite uporabe elektronskih naprav oziroma sprejemljive uporabniške izkušnje za govorce slovenščine, ki tujega jezika ne razumejo. Z upoštevanjem načela sorazmernosti, da se torej v pravice poseže v najmanjši možni meri, ki še zagotavlja doseganje namena in cilja zakonskega posega, zakon določa tudi razumne izjeme. Obveznost zagotavljanja izbire slovenščine in uporabe slovenskega črkopisa tako ne bo veljala, če bo ponudnik ali prodajalec elektronske naprave izkazal, da elektronska naprava ni namenjena dostopu do storitev informacijske družbe ali da elektronska naprava ni narejena za množični trg ali namenjena za splošno rabo, ali če ponudnik ali prodajalec elektronske naprave izkaže, da ima manj kot 10-odstotni tržni delež na slovenskem trgu.

K 12. členu:

Člen se dopolnjuje z opredelitvijo pojma »običajna raba besednih zvez, razumljivih večini potrošnikov«. Pojem tako zajema zlasti nabor slovnično in pravopisno pravih besed in besednih zvez, katerih uveljavljenost in reprezentativnost se izkazuje v referenčnih korpusih standardne slovenščine oziroma slovarjih za knjižnostandardno in narečno slovenščino.

K 13. členu:

V dopolnjenem prvem odstavku 20. člena se obvezna uporaba slovenščine razširi tudi na zgodovinske obvestilne table, s čimer se rešuje predvsem problematika z italijanskimi in madžarskimi zgodovinskimi napisi v dvojezičnem okolju. Obstoječi formulaciji, po kateri so lahko javna obvestila in navodila – kjer je to potrebno in običajno – tudi v drugih jezikih, pa se zaradi večje jasnosti dodaja zahteva, da mora biti v tem primeru drugi jezik uporabljen vzporedno s slovenščino.

Drugi odstavek se črta, ker je njegova vsebina prenesena v novi 15.a člen.

K 14. členu:

Pri zadevnih spremembah gre zgolj za jezikovne popravke, pri čemer pa vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 15. členu:

Sprememba se nanaša zgolj na jezikovni popravek, pri čemer pa vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 16. členu:

Sprememba se nanaša zgolj na jezikovni popravek, pri čemer pa vsebina člena ostaja nespremenjena.

K 17. členu:

Z dopolnitvijo v 1. točki se določi pristojnost nad izvajanjem inšpekcijskega nadzora tudi s spoštovanjem novega 15.a člena.

Sprememba v 5. točki je redakcijska, z njo se popravi zastarelo poimenovanje oziroma navede pravilni naziv Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo.

K 18. členu:

S črtanjem besede »lahko« se odpravlja za inšpekcijski postopek ne najbolj primerna diskrecijska pravica, ki daje inšpektorju oziroma inšpekciji možnost, da se odloči, ali bo izdal takšno odredbo ali ne. Črta se tudi besedo »odredba«, saj glede na Zakon o inšpekcijskem nadzoru in Zakon o splošnem upravnem postopku odredba ni ustrezen akt odločanja inšpektorja za odpravo nepravilnosti in uskladitve z zakonodajo.

Z novim drugim odstavkom 31. člena se možnost izrekanja posebnih inšpekcijskih ukrepov določi tudi za primere, ki niso v skladu z zahtevami iz novega 15.a člena.

V novem preštevilčenem tretjem odstavku gre zgolj za jezikovni popravek, pri čemer pa vsebina odstavka ostaja nespremenjena.

V novem preštevilčenem četrtem odstavku se namesto izraza »inšpektorja ali inšpektorice« določi glede na vsebino predhodnih odstavkov ustrežnejši izraz »pristojna inšpekcija« ter zaradi novega drugega odstavka razširi njegovo uporabo na celoten člen.

K 19. členu:

Določbe o globah se uskladijo s področnim zakonom o prekrških ter uredijo v skladu z nomotehničnimi standardi.

K 20. členu:

V skladu s področnim zakonom o prekrških se določi tudi možnost za izrek globe v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

K 21. členu

Novi 15.a člen se začne uporabljati v enem letu po uveljavitvi tega zakona, saj je treba zagotoviti primeren čas, v katerem bodo lahko proizvajalci oziroma ponudniki opremili operacijske sisteme in grafične ter govorne uporabniške vmesnike v elektronskih napravah z možnostjo izbire slovenščine in uporabe slovenskega črkopisa.

K 22. členu:

Določen je običajen čas začetka veljave zakona, tj. petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.